

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/111/2016
Identifikačné číslo spisu:	1709203228
Dátum vydania rozhodnutia:	13.07.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1709203228.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Mgr. P. W., bývajúcej v F., zastúpenej JUDr. Vojtechom Kubalom, advokátom so sídlom v Bratislave, Vájnorská č. 8/A, proti žalovanému P. W., bývajúcemu v F., t.č. bývajúcemu vo Q., zastúpenému AK Neuschlová, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad č. 5, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. pod sp. zn. 4 C 69/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2013 pod sp. zn. 6 Co 402/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom z 11. apríla 2013 č.k. 4 C 69/2009-347 v spojení s opravným uznesením z 28. januára 2014 č.k. 4 C 69/2009-501 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej len „BSM“) tak, že do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal osobný automobil Škoda Fabia, EVČ: F. a do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal nehnuteľnosť - byt č. XX na ul. X. P. XX. v F. a všetky ostatné hnutel'né veci špecifikované vo výroku rozsudku. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému z titulu vyrovnania podielov sumu 65 330,80 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Obom účastníkom uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet súdu prvej inštancie súdny poplatok vo výške 3 442,35 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd priznal účastníkom vrátenie nespotrebovaných preddavkov na odmenu znalca, žalobkyni vo výške 142,63 € a žalovanému vo výške 292,64 €, ktorého vrátenie vykoná uctáreň Okresného súdu Pezinok z depozitných účtov vedených v Štátnej pokladnici pod položkou registra D14a 96/2010 pod účtovným dokladom 05-07-2010, pod položkou registra D 14a 99/2010 pod účtovným dokladom 08-07-2010 a pod položkou registra D 14a 54/11 pod účtovným dokladom 18-06-2011, po právoplatnosti tohto rozsudku. V odôvodnení uviedol, že pri vyporiadaní BSM vychádzal z § 150 Občianskeho zákonníka a zásady rovnosti podielov účastníkov. Hodnotu masy BSM vyčísľil sumou 88 190 €, z ktorej do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal nehnuteľnosť v hodnote 81 000 € a hnutel'né veci v hodnote 5 190 €, a do výlučného vlastníctva žalovaného hnutel'nú vec v hodnote 2 000

€. Žalovanému vznikol nárok na vyrovnací podiel vo výške 42 095 €. Pri vypořiadaní BSM započítal v prospech žalobkyne náhradu sumy 1 659,70 € (t.j. 50 000 Sk z výlučných prostriedkov žalobkyne vnesených do BSM) na ťarchu žalovaného, a v prospech žalovaného započítal náhradu sumy 24 859,50 € (t.j. 750 000 Sk z výlučných prostriedkov žalovaného vznesených do BSM). Týmto spôsobom vyčísľil výšku podielu sumou 65 330,80 €, ktorú je žalobkyňa povinná žalovanému zaplatiť na vyrovnanie podielov. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., o povinnosti účastníkov zaplatiť súdny poplatok rozhodol podľa zákona č. 71/1992 Zb.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 30. septembra 2013 sp. zn. 6 Co 402/2013 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil. V časti, ktorou bola účastníkom konania uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok 3 442,35 €, napadnutý rozsudok zmenil tak, že účastníkom uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet súdu prvej inštancie súdny poplatok 2 645,70 € do 3 dní. Žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že do BSM patrí nehnuteľná vec - byt a hnutelné veci uvedené vo výroku napadnutého rozsudku, sporná medzi nimi nebola ani hodnota vecí patriacich do BSM a ani výška vnosov (t.j. výlučné prostriedky účastníkov vnesené do BSM) do BSM, a to do výlučného vlastníctva ktorého z účastníkov konania má pripadnúť aká vec z BSM. Sporným zostal iba výpočet vyrovnacieho podielu, ktorý má žalobkyňa zaplatiť žalovanému. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym vyčíslením vyrovnacieho podielu súdom prvej inštancie, a preto rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil ako vecne správny. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, prípustnosť ktorého odôvodnila § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedla, že skutkové zistenia súdov nenamieta, ale právne závery súdov považuje za neudržateľné, prijaté v zjavnom omyle, čím jej bolo odopreté právo na spravodlivý proces. Podľa jej názoru rozhodnutia súdov sú arbitrárne a arbitrárnosť vidí v tom, že zákon priamo neupravuje výpočet hodnoty masy BSM a najmä spôsob zápočtu vnosov jednotlivých spoluvlastníkov, a je teda na vôli súdu, ako výpočet vykoná. V danej veci súdy použili matematicky nelogický výpočet v tom, že zvýšili hodnotu celkovej masy BSM o vnosy jednotlivých spoluvlastníkov. V obdobnej veci je minimálne rovnocenná konkurencia protichodných právnych názorov na zápočet vnosov do hodnoty masy BSM, v danej veci sa súd zaoberal len jednou z možností, ktorú považuje za logicky chybnú. Z uvedených dôvodov žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania. Právne závery vyslovené súdmi oboch inštancií a ich rozhodnutia sú vecne správne, v dovolaní nie je uvedený ani jeden zo zákonných dôvodov zakladajúcich prípustnosť dovolania.

5. Žalobkyňa podala dovolanie proti rozsudku krajského súdu 10. decembra 2013. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016 platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu, ktorým dovolateľ prejavuje vôľu, aby bol uskutočnený dovolací prieskum.

7.1. Dovolanie podané do 30. júna 2016, v prípade ktorého podľa vtedy platnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania (napr. pre nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania uvedenej v § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.) ani pre odmietnutie dovolania (napr. z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p.), vyvolalo procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

7.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy bol daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

8. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 7.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní, sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery prijaté v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

9. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. v znení do 31. decembra 2014 [dovolanie bolo podané 10. decembra 2013 (ďalej len „O.s.p.“)].

9.1. V danom prípade je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, dovolanie ale nesmeruje proti rozsudku so znakmi rozsudku, proti ktorému bolo dovolanie prípustné podľa § 238 O.s.p.

10. Dovolanie žalobkyne by vzhľadom na vyššie uvedené vyvolalo ňou sledovaný procesný účinok iba vtedy, ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

10.1. Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

10.2. Žalobkyňa tvrdí, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

10.3. Z obsahu dovolania žalobkyne vyplýva, že nenamietla správnosť skutkových zistení súdu, ale namietla konkrétne správnosť výpočtu hodnoty celkovej masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov súdom a následné určenie hodnoty podielov účastníkov po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Z hľadiska obsahového a argumentácie dovolateľky, dovolateľka zastáva názor, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

10.4. Do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne

závery. Na zásade, že nesprávne právne závery nezakladali prípustnosť dovolania, zotrval najvyšší súd konštantne a jednotne (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

10.5. Žalobkyňa tvrdí, že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. aj tým, že rozhodnutia súdov oboch inštancií sú arbitrárne, pretože zákon priamo neupravuje výpočet hodnoty masy BSM a spôsob zápočtu vnosov jednotlivých spoluvlastníkov je na vôli súdu. Uviedla, že existujú rovnocenné protichodné právne názory na zápočet vnosov do hodnoty masy BSM a v danej veci sa súd zaoberal len jednou z možností, ktorú považuje za logicky chybnú a z rozhodnutí súdov tiež nie je zrejmé, či sa vôbec zaoberali jej výpočtom alebo nie.

11. Dovolateľkou namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 111/1998). Na tom zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/2016; v predmetnej veci sú v dovolaní napadnutom rozhodnutí zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, preto uplatnenie druhej vety tohto stanoviska neprichádza do úvahy. Treba tiež uviesť, že najvyšší súd už v minulosti dospel k záveru, že ak je niektoré rozhodnutie (prípadne) nepreskúmateľné, neznemožňuje sa tým účastníkovi konania uskutočňovanie jemu patriacich procesných oprávnení; účastník vtedy nezostáva „procesne bezbranný“ (viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 1367/2015) a má naďalej plne zachované právo namietať túto nesprávnosť v opravnom prostriedku, pokiaľ je prípustný (porovnaj rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 89/2011, 3 Cdo 145/2012, 3 Cdo 158/2012, 3 Cdo 648/2015, resp. 1 ECdo 10/2014).

11.1. K vyššie uvedenému treba pripomenúť konštatovanie ústavného súdu, že „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď IV. ÚS 196/2014).

12. Z dôvodov vyššie uvedených dospel najvyšší súd k záveru, že žalobkyňou podané dovolanie (ktoré bolo podľa právneho poriadku účinného v čase jeho podania procesne neprípustné) nevyvolalo účinok, ktorý by najvyššiemu súdu po 1. júli 2016 umožnil uskutočniť meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Najvyšší súd preto dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

13. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.